

August (Gustaw) Dehnel

Inwentaryzacja na zlecenie IBL

w latach 1937-39

w dorzeczu Niemna oraz Prypeci

stanowisko jednej rodziny to użytkowany:

- domek
- ziemianki nad jednym systemem nor
- system nor

August (Gustaw) Dehnel

Współczynnik liczebności rodziny:

2 szt. - nowe stanowisko w norach

**3 - 5 szt. - stanowisko przynajmniej 2-letnie w norach
lub wybudowany domek**

5 - 7 szt. - bardzo duży lub kilka magazynów

August (Gustaw) Dehnel

O publikacjach Ejsmonda i Kuntzego:

„Przy podawaniu stanów liczbowych bobrów przez przygodnych obserwatorów, spotykamy się niekiedy z objawami złej woli. Stwierdziłem przypadki świadomego podawania zbyt wysokich stanów bobrów przez gajowych ... lub odwrotnie zbyt niskich – przez ostrożność ..., wreszcie i takie, gdzie starano się zataić istnienie bobrów.”

„...sprawozdanie z Rybaków, ogłoszone w r. 1931 w Ochronie Przyrody, gdzie przyjęto kupy gałęzi ściągniętych i ułożonych na brzegu, by nie przeszkadzały w wywózce za: „kilkanaście domków bobrowych”...”

1945 - 1987

**Powrót do przeszłości
tzn. liczenia zwierząt nie stanowisk**

Jan Panfil

1960 – Bóbr zwierzę ginące w Polsce

Zdzisław Pucek

1969 – Stan bobra europejskiego

1945 - 1987

**w 1979 r.
coroczną inwentaryzację
rozpoczęły LP**

**Metoda oparta o zmodyfikowaną siatkę kwadratów
stosowaną w *Polskiej Czerwonej Księdze***

Wirgiliusz Żurowski

Żurowski i Kasperczyk 1986
**„Charakterystyka populacji bobra europejskiego
na Pojezierzu Suwalskim”**

**na jednym stanowisku
średnia liczba bobrów
odławianych i obserwowanych podczas odłowu
wyniosła**
3,7 szt

Wirgiliusz Żurowski

1987 – „Inwentaryzacja bobrów”

I

liczyć należy tylko czynne stanowiska a nie zwierzęta

II

współczynnik: 4 szt

III

termin: połowa października do połowy grudnia

1989 – liczebność stanowiska = 4

Wirgiliusz Żurowski

Krytyka danych ankietowych:

I

**nadleśnictwa pomijały 10-30% stanowisk
(formalizm)**

II

**koła łowieckie często zawyżały liczebność
(brak wiedzy)**

III

**niewiarygodne podawanie liczby zwierząt a nie
stanowisk**

Współcześnie

CAŁKOWITA „WOLNA AMERYKANKA”

inny współczynnik - 3,7 a nie 4,0
(Goździewski 2002, Borowski i Borkowski 2003,
Janiszewski i in. 2007)

„Nowa metoda liczenia bobrów”
(Janiszewski i Weigle 2007)

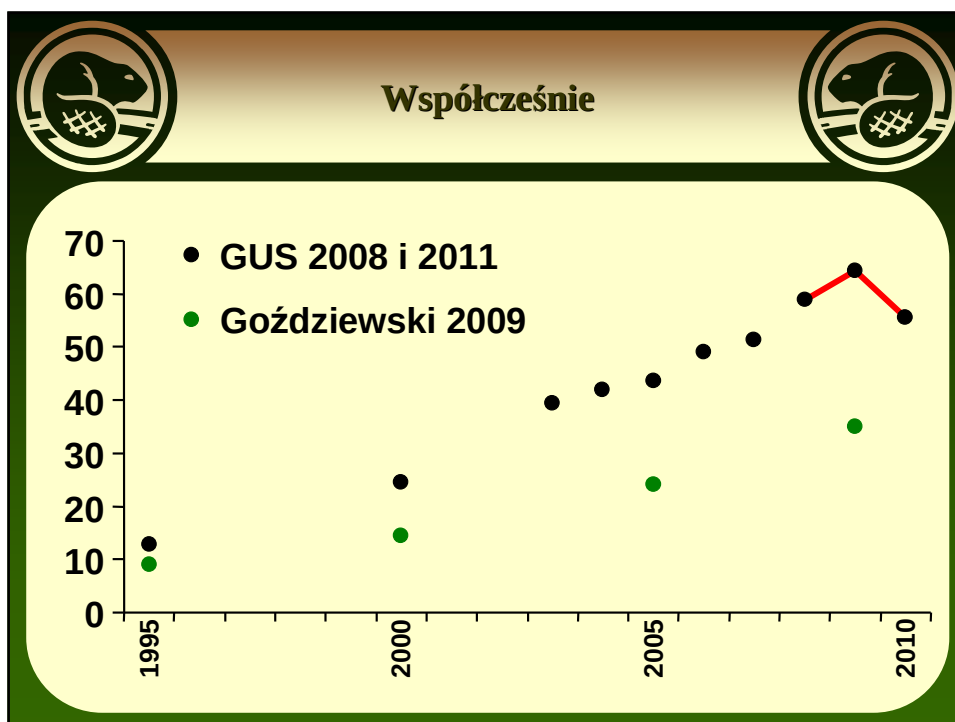
wsp. 3,7 mimo powoływania się na źródło
mówiące o liczebności stanowiska = 4 szt
(Aszyk i Kistowski 2002)

Współcześnie

CAŁKOWITA „WOLNA AMERYKANKA”

inny termin – lato nie jesień
(Aulak 2000)

nadal liczenie zwierząt nie stanowisk
(Graczyk 1993, Miszczuk i Ogłęcki 2004,
Bereszyński i Homan 2007)

Strategia gospodarowania populacją

**Konieczność
opracowania metodyki monitoringu**

**Modyfikacja
„metody Żurowskiego”
w oparciu o badania**

Wnioski z badań

STANOWISKO	≠	TERYTORIUM RODZINNE
liczebności stanowiska = 4 szt. (taki sam jest na Łotwie i w Rosji)		liczebność rodziny > 5 szt.

**wskazane jest wykonanie kontrolnych odłowów
w populacjach znajdujących się w różnych stadiach
rozwoju**

Wnioski z badań

**Bezwzględne przestrzeganie
terminu inwentaryzacji
tj.
poł. października do poł. grudnia**

Wnioski z badań

Jaki monitoring na skalę kraju?

- „pospolite ruszenie”? – **raczej nie**
- „pr” z wyznaczaniem stanowisk w GISie?
- „pr” z wyznaczaniem wsp. korygującego?
- na powierzchniach próbnych lub transektach?

Aktualności

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Czech 2007 - „Krajowy plan ochrony gatunku
bóbr europejski (*Castor fiber*)”

Janiszewski i Misiukiewicz 2010 - ekspertyza pt.:
„Strategia gospodarowania populacją
bobra europejskiego (*Castor fiber*) w Polsce”

Aktualności

„Strategia gospodarowania populacją bobra
europejskiego (*Castor fiber*) w Polsce”

- inwentaryzacja – **niezbędny test różnych wariantów**
- rejonizacja zasad gospodarowania
konieczność badań

Inne metodyki inwentaryzacji

- „naukowe”
- „lotnicze”

GUS / Min. Środ. / GDOŚ								
Woj.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Śląskie	86	88	85	110	796	210	225	250
Podlaskie	11525	11525	12500	14000	14300	15000	15000	1500
Opolskie	70	375	90	110	150	200	260	340
Pomorskie	988	271	1120	1200	1625	340	1420	1500

„Jakość”								
GUS / Min. Środ. / GDOŚ								
Woj.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Śląskie	86	88	85	110	796	210	225	250
Podlaskie	11525	11525	12500	14000	14300	15000	15000	1500
Opolskie	70	375	90	110	150	200	260	340
Pomorskie	988	271	1120	1200	1625	340	1420	1500

„Jakość”								
GUS / Min. Środ. / GDOŚ								
Woj.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Śląskie	86	88	85	110	796	210	225	250
Podlaskie	11525	11525	12500	14000	14300	15000	15000	1500
Opolskie	70	375	90	110	150	200	260	340
Pomorskie	988	271	1120	1200	1625	340	1420	1500

„Jakość”

GUS / Min. Środ. / GDOŚ

Woj.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Śląskie	86	88	85	110	796	210	225	250
Podlaskie	11525	11525	12500	14000	14300	15000	15000	1500
Opolskie	70	375	90	110	150	200	260	340
Pomorskie	988	271	1120	1200	1625	340	1420	1500

„Jakość”

„Strategia gospodarowania populacją bobra europejskiego (*Castor fiber*) w Polsce”

„Do analizy wykorzystano wyłącznie materiały nadesłane przez Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska.

Niestety nie wszystkie Dyrekcje przesłały pełne dane, co uniemożliwiło ich analizę, zgodnie z zakładaną przez autorów opracowania metodyką.”

